

N:o 25.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 9 mars 1909.
— — — — Andra Kammaren den 9 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af justitieombudsmannens framställning om förklaring eller ändring af 4 kap. 10 § strafflagen.

(Lagutskottets utlåtande n:o 2.)

Till Konungen.

Uti sin till innevarande riksdag afgifna ämbetsberättelse har justitieombudsmannen hemställt, att Riksdagen måtte för sin del meddela den förklaring af 4 kap. 10 § strafflagen, att med detta lagrums grund och mening öfversstämmer, att, därest någon, sedan han blifvit till straff dömd, men innan han det till fullo undergått, föröfvat nya brott, straffen för dessa brott, med iakttagande af förut i nämnda kapitel stadgade grunder, böra af domstolen förenas eller sammanläggas med det förra straffet eller, om detta var till någon del verkställdt, när brott ånyo föröfvades, med hvad af samma straff då återstod, äfvensom att å det sålunda bestämda straffet skall afräknas hvad af förra straffet eller sagda återstod däraf kan vara verkställdt, efter det brott ånyo föröfvades.

För den händelse Riksdagen skulle finna, att lagförklaring uti ifrågasvarande fall icke lämpligen borde meddelas, har justitieombudsmannen alternativt hemställt, att Riksdagen måtte för sin del antaga ett af justitie-

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 14 Häft. (N:is 25—27.)

ombudsmannen formuleradt förslag till lag om ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen.

Enligt ordalydelsen af gällande 10 § i 4 kap. strafflagen meddelas där bestämmelse angående förfarandet vid sammanläggning af straff, därest någon, sedan han blifvit till straff dömd, föröfvat *nytt brott*, innan han till fullo undergått det förut ådömda straffet. För detta fall stadgas ett förfaringssätt med afseende å sammanläggningen, enligt hvilket det nya brottet medför ökning af det slutliga straffresultatet regelmässigt och utan att afseende fästes vid det tidigare ådömda straffets beskaffenhet af att redan det kunna vara resultatet af en sammanläggning af straff för flere reellt konkurrerande brott. Såsom justitieombudsmannen framhållit, har emellertid i praxis tvekan uppstått, huruvida, i händelse efter lagföring för ett eller flere brott, men innan därför ådömdt straff till fullo undergått, *flere* nya brott blifvit begångna, nämnda straff eller återstoden däraf borde enligt vanliga regler sammanläggas med de för de nya brotten förskyllda straffen hvart och ett för sig betraktade eller med deras enligt vanliga regler sammanlagda summa. Enligt den senare tolkningen kan det slutliga straffresultatet blifva afsevärdt strängare än enligt den förra.

Riksdagen för sin del kan icke finna annat än att, såsom justitieombudsmannen också sökt visa, med andan och meningen i här ofvan omförmälda stadgande i 4 kap. strafflagen bäst öfverensstämmer det af de nyssnämnda båda förfaringssätten, som innebär att, i enlighet med hvad i allmänhet vid reell brottskonkurrens äger rum, hvart och ett af straffen för de nya brotten ingår såsom särskild term i sammanläggningen, och hvilken lagtillämpning leder till ett straffresultat, som visserligen bestämts med beaktande af inträffadt återfall i brott trots förut ådömdt icke till fullo undergånet straff, men dock under likartade faktiska förutsättningar ofta blir lindrigare, än om före den slutliga straffsammanläggningen förening skett af straffen för de nya brotten. Då emellertid en motsatt uppfattning understundom gjort sig hos myndigheterna gällande, samt jämväl inom högsta domstolen meningarna i frågan visat sig vara delade, synes det Riksdagen, lika med justitieombudsmannen, vara af vikt, att åtgärd vidtages för undanröjande af en förefintlig osäkerhet i rättstillämpningen, som i så afsevärd grad som den ifrågavarande kan beröra medborgares personliga frihet.

Med hänsyn till att högsta domstolens pluralitet i ett af justitieombudsmannen omförmäldt rättsfall synes hafva omfattat en motsatt mening mot den, som Riksdagen sålunda anser hafva mera fog för sig,

torde en ändring af förevarande lagrum vara att föredraga framför den alternativt ifrågasatta lagförklaringen. Mot den af justitieombudsmannen föreslagna formuleringen har Riksdagen den erinran att göra, att densamma icke tagit tillräcklig hänsyn till det fall, att de efter den förra domen begångna brotten skola bedömas enligt 4 kap. 1 § strafflagen. Riksdagen har därför gjort ett förtydligande i nämnda afseende.

På grund af hvad Riksdagen sålunda anfört, har Riksdagen funnit sig böra för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen.

Härigenom förordnas, att 4 kap. 10 § strafflagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har någon, sedan han blifvit till straff dömd, men innan han det till fullo undergått, ånyo föröfvat brott; då bör det eller de särskilda straff, hvartill han härför gjort sig skyldig, med iakttagande af de här ofvan stadgade grunder, af domstolen förenas eller sammanläggas med det förra straffet eller, om detta var till någon del verkställdt, när brott ånyo föröfvades, med hvad af samma straff då återstod; och skall å det sålunda bestämda straffet afräknas hvad af förra straffet eller sagda återstod däraf kan vara verkställdt, efter det brott ånyo föröfvades.

Stockholm den 9 mars 1909.

Med undersätlig vörndnad.
